

Mårten Sandén

AYNASIZ

EV

Çeviren: Zeynep Tamer

5.
baskı

Bu tanıtım
kopyası
Can Çocuk
okurları için
özel olarak
hazırlanmıştır.

Ett hus utan speglar, Mårten Sandén

© Raben & Sjörger, 2012

© **Can Sanat Yayınları A.Ş.**, 2019

Bu eserin Türkçe yayın hakları Nordin Agency ve AnatoliaLit Telif Hakları Ajansı aracılığıyla satın alınmıştır. Tüm hakları saklıdır.

Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

ISBN 978-975-07-4184-5

1. Basım: 2019

5. Basım: 3000 adet, Nisan 2021

Çeviren: Zeynep Tamer

Yayın Koordinatörü: İpek Şoran

Editör: Tuğçe Özdeniz

Düzeltili: Seda Ateş

Kitap Tasarımı: Lom Creative (www.lom.com.tr)

Kapak Tasarımı: Lom Creative (www.lom.com.tr)

Tasarım Uygulama: Güneş Kozak

Can Sanat Yayınları Yapım ve Dağıtım Tic. ve San. A.Ş.

Yayıncı Sertifika No: 43514

Maslak Mh. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza No: 9/25 Sarıyer, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 - 252 59 89 Faks: 252 72 33

cancocuk.com cancocuk@cancocuk.com

Baskı ve Cilt: Melisa Matbaacılık Yayıncılık San ve Dış Tic. Ltd. Şti.

Sertifika No: 45099; Adres: Maltepe Mah. Davutpaşa Çiftelhavuzlar Sk.

No:16 Acar San. Sit. Zeytinburnu, İstanbul

**SWEDISH
ARTSCOUNCIL**

Bu kitap, Swedish Artscouncil'in çeviri desteğiyle yayımlanmıştır.

Aynasız Ev

MÅRTEN SANDÉN

Çeviren: Zeynep Tamer

MÅRTEN SANDÉN

Mårten Sandén İsveç'in en çok okunan çocuk kitabı yazarlarından biridir. Aslen şarkı sözü yazarı olan Sandén, aralarında resimli kitapların ve gençlik kitaplarının da olduğu otuzun üzerinde kitap kaleme almıştır. 2015 yılında, en prestijli çocuk edebiyatı ödüllerinden Astrid Lindgren Ödülü'ne değer görülmüştür.

İçindekiler

Birinci Bölüm

Saklambaç 7

İkinci Bölüm

Kaybolan Kız 16

Üçüncü Bölüm

Signe Konuşuyor 21

Dördüncü Bölüm

Wilma'nın Odasında..... 26

Beşinci Bölüm

Dua..... 33

Altıncı Bölüm

Bir Gece Turu 37

Yedinci Bölüm

Bir Rüyanın Hatırası..... 44

Sekizinci Bölüm

Wilma İçin Bir Ayna 49

Dokuzuncu Bölüm

Serada 55

Onuncu Bölüm

Wilma'nın Yolculuğu..... 61

On Birinci Bölüm

Kütüphanede..... 65

On İkinci Bölüm

Bir Sabah Kaybı 72

On Üçüncü Bölüm

Erland Nerede? 79

On Dördüncü Bölüm

Ayna Asla Yalan Söylemez..... 84

On Beşinci Bölüm

Veda 89

On Altıncı Bölüm

Sessizlik 99

On Yedinci Bölüm

Henrietta'nın Sesi..... 107

On Sekizinci Bölüm

Aynanın İçine Son Yolculuk..... 115

On Dokuzuncu Bölüm

Bir Tür Son 124

Birinci Bölüm

Saklambaç

“Doksan dokuz ve yüz! Hazır mısınız? Geliyorum artık!”

Sesim Henriatta'nın evinin koridorunda dalga dalga yankılandı. Etraf yeniden sessizleşince üst katların parkeleri gıcırdamaya başladı. Saklanmak için kendilerine yer arayan kuzenlerimin ayak sesleriydi bunlar.

Hemen her gün saklambaç oynamamıza rağmen nadiren ebe oluyordum. Wilma ve Erland, Henrietta'nın evini onlardan daha iyi bildiğimi ve ebe olursam oyunun adil olmayacağını söylüyorlardı. Evet, gerçekten de dedikleri gibiydi, çünkü babam Henrietta'ya göz kulak olacağı zaman ona eşlik etmeme hep izin verirdi.

Yine de hiçbir oyunda ebe olmamak pek eğlenceli değil.

Ayrıca, kuzenlerimin artık evi biraz olsun öğrenmelerini bekliyordum. Kuzenim Wilma ve Kajsa Halam geleli üç haftadan fazla zaman olmuştu. Erland ve Signe ise okul kapanınca gelmişlerdi. Babaları, yani Daniel Amcam üniversitede çalıştığından yazları izinli oluyordu.

Yani kimse bu evde babamla benim kadar vakit geçirmiyordu. Henrietta'nın kendisini saymazsak tabii ki...

Akşam güneşi merdiven penceresinin vitraylarından sızıyor, koridorun zeminindeki solgun lekelerin içine süzülüyordu. Zemin siyah-beyaz karolarla kaplıydı. Sanki bir satranç tahtası gibi. Küçüklüğümde orada bazen yalancıktan satranç oynadığımı anımsıyorum. O zaman neler hissettiğim bile bugün gibi aklımda. Yanımda birinin daha olduğunu hatırlıyorum. Belki de Henrietta'ydı. O zamanlar tek başına yürüyebiliyordu.

Saklanacak çok yer olmadığından zemin katı aramam çok kısa sürdü. Henrietta yalnız yaşadığı dönemde mobilyaların bir kısmını satmış, bir kısmını da vermişti. Babam onun uzun zamandır kendi ölümü için hazırlık yaptığını söyler dururdu.

Odaların çoğu boştu; bazılarında sadece duvarlara dayalı birkaç eşya veya taşınması oldukça güç bir dolap vardı. Saklambaç oynandığı zaman, odalardaki bu boşluk ebe için avantajlıdır ama saklanan kişi için durum tam tersidir.

Parmak uçlarımda yürüyerek yemek odasından, salonlardan ve çalışma odası olarak bilinen odadan geçtim ve evin arka tarafındaki büyük camlı odaya, yani seraya doğru ilerledim.

Etrafta kimsecikler yoktu. Mutfak ve kiler de boştu. Signe bile ortalıkta görünmüyordu, en küçük kuzenim. Karanlıktan korktuğu için genellikle mutfağın yakınlarında bir yere saklanmayı tercih ederdi.

Oturma odalarının bulunduğu birinci kata çıkan yüksek merdivende durup seslere kulak kabarttım. Gıcırtilar kesilmişti. Muhtemelen hepsi saklanacak bir yer bulmuşlardı ve herhangi bir yerde olabilirlerdi.

Babam Henrietta'nın evindeki oda sayısını zar zor hatırladığını söylerdi ama bu laf olsun diye söylediği bir şeydi. O da benim gibi evde on dokuz oda olduğunu gayet iyi biliyordu. Serayla birlikte tam yirmi oda vardı. Henrietta ve büyükbabamın babası henüz çocuklarken, aşçı odası olarak kullanılan iki küçük odayla hizmetli odasını da sayarsak, evdeki odaların on tanesi yatak odasıymış.

İkinci kata çıkan merdivenlerde biri olduğunu fark ettiğimde, oturma odalarını aramaya henüz başlamamıştım. Merdiven sahanlığındaki gölgelerin arasında, ellerini iki yana sarkıtmış duran kişinin pusuya yatmış bekleyen Erland olduğunu zannettim başta. Ama neyse ki Erland değil Signe'ydi bu. Erland'ın küçük kız kardeşi Signe.

“Ne oldu, Signe?” dedim. “Saklanacak bir yer bulamadın mı?”

Signe başını iki yana salladı. Korkmuş görünüyordu. Erland ve Daniel Amca, Signe'ye bir ahmakmış gibi davranırlardı çünkü Signe konuşmazdı. Konuşmayı sevmezdi.

Signe'nin yanına çıktım ve elimi ona doğru uzatarak, “Gel,” dedim. “Ben sana yardım ederim.”

Signe elimi tuttu ve birlikte yatak odalarına giden merdivenleri tırmanmaya başladık. Odanın bulunduğu karanlık koridora geldiğimizde, Signe'nin elimi sımsıkı tuttuğunu fark ettim. Ben de onun elini sıkıca tuttum.

Benim odama ya da babamın ara sıra kestirdiği odaya pekâlâ saklanabilirdi ama koridorun sonundaki odaya saklanmasının biraz daha heyecan verici olacağını düşündüm.

Bu oda sekizgen biçimindeydi ve büyüktü, Henrietta'nın İngiliz annesinin yüz yılı aşkın bir süre önce kullandığı kıyafet odasıydı. Şu an boştu ama içeride saklanmak için birçok dolap vardı.

“İşte burası, tatlım,” diyerek onu odaya soktum. “Hangi kapıyı istersen seçebilirsin, tamam mı?”

Yarı açık duran gardırop kapılarının üzerinde anahtar olup olmadığını kontrol ederken, Signe griye çalan mavi gözleriyle bana kaygılı kaygılı bakıyordu. Hiçbirinin üzerinde anahtar yoktu. Ortadaki kilitli dolabın bile.

“Anlaştık mı Signe? Hangi dolabı istersen onun içine saklan.”

Signe henüz beş yaşındaydı ve ona her şeyin tek tek anlatılması gerekiyordu. Bazen gerçekten anlayıp anlamadığını bilemiyordunuz ama o an başını, anladığını ifade edercesine sallamıştı.

“Tamam, güzel,” diyerek başını okşadım. “Hadi saklan şimdi. Birazdan gelip seni bulacağım.”

Hangi dolaba girdiğini görmek için beklemedim, yoksa hile yapmış olurum.

Ayakkabılarım elimde, görünmemeye dikkat ederek tekrar aşağıya, oturma odalarının oraya indim. Hangi ba-

samakların gıcırdayıp ses çıkardığını bildiğim için onlara basmamaya çalışıyordum.

Ebe olduğum zaman asıl zorluk Wilma'yı bulmaktı çünkü o, akla asla gelmeyecek saklanma yerleri keşfediyordu. Bir defasında alt kattaki salonda bulunan büyük piyanonun tuşları üstüne uzanarak kapağı üzerine örtmüştü. O zaman Erland ebeydi ve Wilma'yı bulamadı. Sonra Wilma nereye saklandığını söyleyince, Erland onu babasına, yani Daniel Amca'ya ispiyonladı ve Wilma amcamdan azar işitti.

Daniel Amca çocuklar hiç oyun oynamasın istiyordu galiba. Ona sadece "Daniel" diye seslenmememize de izin vermiyordu. Babamdan yalnızca birkaç yaş büyük olmasına rağmen ona Daniel Amca demeliydik. Benim için bu çok da önemli değildi. Zaten tam da sıkıcı, yaşlı bir amca gibiydi.

Merdivene yakın olan üç oturma odasının üçü de boştu. Büyük yemek odasıyla çocuk odasında da kimsecikler görünmüyordu. Buraları bir çırpıda geçtim çünkü genellikle Erland'ın saklandığı yerlerdi ve onu bulmayı hiç istemiyordum.

"Pişşt!" diye bir fısıltı duyuldu.

Kafamı bile çevirmedi. Kimse bu sesi Erland kadar sinir bozucu bir tınıyla çıkaramaz. Hafif bir kıkırdama ve tıslamayla, pusuya yatmış bir yılan gibi.

"Erland ebelendi," dedim. "Dolabın tepesinde."

Arkamı döndüğümde dolaptan aşağı iniyordu. Genellikle bir oyunda yenildiği zaman sinirlenirdi ama bu defa umursamıyor gibi görünüyordu.

Bana o nefret ettiğim sırtışıyla bakarak, “Bravo,” dedi. “Bir akıllı sensin sanki.”

Erland sadece yedi yaşındaydı ama kesinlikle bir çocuk gibi değildi. Ağır ağır yürürdü ve büyümüş de küçülmüş gibi konuşurdu. Tıpkı babasına benziyordu. Bu çok da garip bir durum sayılmaz çünkü Erland ve Signe Daniel Amca’yla yalnız yaşıyorlardı. Annelerinin nerede olduğu hakkında kimse konuşmazdı ama ben onun ölmediğinden neredeyse emindim.

Koridora yürüdüm, Erland’ın gizlice arkamdan geldiğini duyuyordum. Beni ikinci kata kadar takip etti. Omzumun üzerinden, hayır diyeceğini umut ederek “Yoksa Wilma’yı aramama yardım etmek mi istiyorsun?” diye sordum. Fakat Erland ne evet ne de hayır dedi. Birkaç hızlı adımla beni geçip merdivenlerin en üst basamağında durdu.

“Şuna baksana, Thomosine, kusturma ilacı,” diyerek cebinden takma diş benzeyen bir şey çıkardı. “Dikkat et de seni ısırma!”

Parmaklara takılan bir zil gibi takma dişleri birbirine vurup takırdattı. Sanki gerçek bir ağız gibi sırtıyordu, sinir bozucuydu.

“Kes şunu!” dedim. “Nereden buldun onu?”

Anladığımda midemde bir yumru hissetmişim.

Henrietta’nın takma dişleriydi bunlar.

Erland babam görmeden sessizce odaya girip komodinde duran bardağın içinden almış olmalıydı onları.

“Sen delirdin mi? Henriatta’nın dişlerini alamazsın!”

Erland sadece gülmekle yetindi ve koridordan gizlice sıvışarak dosdoğru babamın kollarına atıldı.

“Burada neler oluyor bakalım?” diye sordu babam.

Sesi öfkeli gelmiyordu. Hatta Erland’ın saklamaya fırsat bulamadığı takma dişleri gördüğünde bile sinirlenmedi. Zaten babam asla kızmazdı, sadece üzgün ve yorgun olurdu.

“Onları alan sen miydin Erland?” diye sordu. “Ama Henrietta’nın bu proteze ihtiyacı var, onlar olmadan doğru düzgün bir şey yiyemiyor.”

Erland gözünü dikmiş yere bakıyordu.

“Başka birisi almış,” dedi. “Ben sadece buldum.”

Erland’ın yalan söyleme şekli beni çok sinirlendirirdi. Her zaman korkudan titrerdi ve sesinde kendini acındıran bir ton olurdu. Sanki onun için üzülmeniz gerekiyor gibi hissederdiniz.

“Yeter artık, Erland!” diye parladım.

“Senden başka kim bu kadar kötü ve ahmak olabilir ki!”

Babam yorgun argın elini kaldırdı. Bu hareket beni susturmaya her zaman yeterdi.

“Tamam artık, Thomasine,” dedi.

“Onları merdivenlere bırakır mısın lütfen, Erland? Tekrar yukarıya çıktığımda yanımda götüreceğim.”

Erland cevap vermedi ama Henrietta’nın yattığı odaya çıkan çatı katı merdivenine doğru yürüdü.

Erland, ben ve babam hariç Henrietta’yı görmek için yukarı çıkan tek kişiydi. Babam bunu yapmak zorunda olduğu için yapıyordu. Bense babama yardım etmek istediğim için. Ama Erland’ın çatıdaki odada gizlice gezinmesi için hiçbir geçerli sebebi yoktu. Sanırım Henrietta ölürken orada olmayı umuyordu.

Yalnız kalır kalmaz en üst basamağa tüneyip kaldım. Saçlarım gözümün önüne düşüyordu. İçimi bir boşluk kaplamıştı ama ağlayamayacağımı biliyordum. Bu defa olmazdı.

Neredeyse her gün, bütün bir yazı nasıl geçireceğimi bilemediğim anlar oluyordu. Hatta bir sonraki saati bile nasıl geçireceğimi kara kara düşünüyordum. Bu sessiz eve ait hissetmiyordum kendimi. Ailem bildiğim bu insanlar birer yabancıydı sanki.

Babamı da artık zar zor tanıyordum.

“Merhaba? Thomasine? Birine mi bakıyorsun?”

Wilma birinci katla ikinci kat arasındaki merdiven sahanlığında duruyordu. Her zaman olduğu gibi onu görünce sakinleşmiştim. O olmasaydı burada kalmaya gücüm yeter miydi bilemiyorum.

Ayağa kalkıp gözümün önündeki saçları düzelttim.

“Hayır, oyunu bitiriyoruz,” deyip onun yanına, aşağıya inmeye başladım. “Hevesim kaçtı.”

“Tamam, olur,” dedi Wilma. “Zaten annem de pizzaları getirdi.”

Yanına gittiğimde kolunu omzuma atıp bana sarıldı.

Boyuna yetişmeye başlamıştım ama hâlâ benden biraz daha uzundu ve omuzlarımı saran kolu kendimi iyi hissettirmişti. Nazik ve sıcaktı, neredeyse annem kadar.

“Erland kafadan kontak,” dedim.

“İnanabiliyor musun, Henrietta'nın takma dişlerini almış! Onunla oynuyordu.”

Wilma durup bana baktı.

“Henrietta’nın takma dişleri mi varmış?” diye fısıldadı. “Cidden mi?”

İlk önce şaka yapıp yapmadığını anlamadım. Ama sonra pek de şaka yapar gibi bir hali olmadığını gördüm. Wilma sık sık aramızda en küçüğümüz oymuş gibi tepkiler verirdi.

“Wilma,” dedim. “Henrietta yüz yařından büyük. Elbette takma dişleri olacak.”

Bu tanıtım
kopyası
Can Çocuk
okurları için
özel olarak
hazırlanmıştır.

Mårten Sandén

AYNASIZ EV

Thomasine günlerini büyük büyük halasının tozlu, karanlık evinde babası, halası, amcası ve kuzenleriyle geçirmektedir. Halaları ölüm döşeğindeyken, babasının kardeşleri evin kaç para ettiği konusunda didişmeye çoktan başlamışlardır. Thomasine'in babası ise tamamen iç dünyasında yaşamaktadır.

Derken bir gün, Thomasine'in en küçük kuzeni Signe bir keşifte bulunur: Evdeki bütün kayıp aynalar bir gardırobun içindedir.

Aynaların içinden bambaşka bir dünyaya geçiş yapılır; burası en çok istediğiniz şeyi değilse de en çok ihtiyacınız olanı bulacağınız bir dünyadır.

Aynasız Ev sevginin gücü, insanın kayıplarla mücadelesi ve büyümek üzerine unutulmaz bir aile hikâyesi.

14 TL | roman

YAŞ	11	12	13	+
-----	----	----	----	---

cancocuk.com

ISBN: 978-975-07-4184-5

9 789750 741845